

Asia: VN/24935/2021

Lausuntopyyntö luonnoksista valtioneuvoston asetuksiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamiseksi

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto koskien ehdotusta asetuksen 19 §:n muuttamisesta

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksista valtioneuvoston asetuksiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamiseksi.

JHL kannattaa esitystä määräaikaisesta kokeilusta, jossa nuorten oppisopimuskoulutuksen asemaa parannetaan korottamalla työnantajille maksettavaa koulutuskorvausta. Kokeilun määräaikainen rajaus on kuitenkin lyhyt ja vaikeuttaa pitkäaikaista suunnittelua. Sen sijaan olisi varattava erikseen resurssit riittäväksi ajanjaksoksi.

JHL katsoo aiheelliseksi vielä tarkastella koulutuskorvauksen korotuksen ikärajaa nuorisotakuun täyttymisen ja nuorten työllistymisen näkökulmasta. Uudelleen voisi harkita myös rajausta ilman toisen asteen tutkintoa oleviin. Jos ajatellaan vaikkapa lukiosta valmistuvaa nuorta, joka ei välttämättä edelleenkään tiedä mille alalle suunnata tai pääse jatko-opiskelemaan, on hän JHL:n mielestä tässä hankkeessa samalla viivalla kuin 16-vuotias peruskoulunsa päättävä. Parempi ikäraja voisi olla esimerkiksi 24–25 vuotta, tai samassa linjassa nuorisotakuun ja nuorisolain kanssa.

Suomen työmarkkinoita vaivaa muun muassa kohtaanto-ongelma, jossa avoimia työpaikkoja ei saada täytettyä, vaikka työttömyysasteen perusteella potentiaalisia hakijoita pitäisi löytyä. Kohtaannon tehostamista voitaisiin hakea satsaamalla lyhytkestoiseen ammatilliseen työvoimakoulutukseen työvoimapula-aloille. Lisäksi nuorille tulisi tarjota nykyistä enemmän oppisopimuskoulutuksia lisäämällä työnantajille maksettavaa koulutuskorvausta. Lakimuutosta tehdessä kannattaisi myös huomioida kunkin alueen piirteet ja tilanne, ja se, millä sektoreilla on työvoimapulaa akuutisti tai verrattain lyhyelläkin tähtäimellä.

JHL haluaa myös kiinnittää huomiota siihen, että koulutuskorvausten rahoitukset eivät saa olla pois ammatillisen koulutuksen rahoituksesta. Pitää varmistua myös, että koulutusraha menee yrityksissä nimenomaan työpaikkaohjaukseen, ja että yritysten on koulutusrahaa saadessaan aidosti panostettava kunnolliseen ohjaukseen. Työnantajille maksettava koulutuskorvaus tekisi oppisopimuskoulutuksen käyttämisestä kannattavamman vaihtoehdon työnantajalle, kun tarvitaan uutta työvoimaa, mutta sopivaa osaamista ei ole suoraan tarjolla. Oppisopimuskoulutuksen

rahoitusta voitaisiin myös kanavoida niille aloille, joissa työvoimapula on suurinta lyhyellä aikavälillä. JHL katsoo myös, että oppisopimuskoulutus voitaisiin tuoda osaksi nuorisotakuuta. Olisi hyvä tavoite, että mentäisiin takaisin kohti ”mestari ja kisälli” -toimintatapaa, jossa ammatin todella voi oppia kokeneelta ammattilaiselta yksilöllisessä ohjauksessa.

Lausunto koskien ehdotusta uudesta 22 a §:stä

JHL pitää esitystä kannatettavana.

Ehrnsten Lena
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry